

qui merentur omni inueniet
illum. Cui timet deum equum
habebit amicitiam bonam: quoniam se-
cundum illum erit amicus illius.

Fili a iuuentute tua excipe doc-
trinam: et usque ad canos inue-
nies sapientiam. Quasi is qui a-
rat et seminat accede ad illam:
et sustine bonos fructus illius.

In opere enim ipsius exiguum labo-
rabis: et cito edes de generatio-
nibus illius. Quam aspera est

numquam sapientia indoctis homi-
nibus: et non permanebit in illa

Textoris. Quasi lapidis uirtus
probatio erit in illis: et non demo-
strabuntur picere illam. Sapientia
enim doctrine secundum nomen est eius:
et non nullus est manifesta. Qui-
bus autem agnita est: permanet

usque ad conspectum dei. **A**udi fi-
li et accipe consilium intellectus:
et ne abicias consilium meum.

Inice pedem tuum in conpetes illius:
et in torques illius tuum collum.

Subice humerum tuum et porta
illam: et ne accipieris a iuncu-
lis eius. In omni animo tuo ac-
cede ad illam: et in omni uirtute
tua serua uias eius. Inuestiga

illam et manifestabitur tibi: et
continens se ne derelinquas

eam. **M**isereatur tui deus

A7

II / 130

C

E

1725

GUNTHER AN GORLITZEN

PALASTIA

ORATORIO POTICA

EXERCITIA ORATORIA

ET POTICA

[Faint, mostly illegible handwritten text]

No. I. A
 felle
 Com
 fms
 Anm

No. II. C
 P
 de
 hie
 ex

No. III. p
 le
 Ji
 Jan

No. IV. ad
 De
 16

No. V. A
 4
 Pa

No. VI. de
 A
 Lo
 ca

No. VII. f
 T

No. VIII. 11
 lebet von
 selffe von dillb
 ex fardinand
 und vordet. 80
 die aloufite an
 in ba dli den ja
 inga nefe die n
 rade sed nre nif

PROLUSIONES
&
CLAUSURÆ

in

EXAMINIBUS PUBL.

ἀπὸ τοῦ Σωματος

ab

Optimæ ætatis Adolescentibus

Ab Anno MDC LXXII. LXXIII. LXXIV. LXXV.
LXXVII.

Honoris Amplissimi Ordinis
Erecta &c.

27

1777

1778

1779

1780

1781

1782

1783

Latio
re in mo
riofian
Epigram
Dij
len. Epig
ation
indeba

969

SERMO ADVENTITIUS

ad
PATRES CONSCR.

REIPUBL. GORL.

in
Examine publico,
eoz post instaurationem
Doctrinam
Gymn. Gorl.
quinto,

ex prompta memoria
recitatus

à
TOBIA. SCHNITTEL

In Latine salutationis natutinae propria vox erat AVE. Ita enim
eam in more positam ac consuetudine receptam Romanis fuisse apud in-
geniosissimum et ac lepidissimum Romanorum Poëtam Martialem hinc inde
in Epigrammatibus legimus:

Discurre (canit ille alicubi) tota vagus urbe nec ulla cathedra est
Cui non mare feras irrequietus AVE.

Idem Epigramm. 38 Lib. VIII.

Discursus varios vagans nane
Et faustus et AVE potentiorum
Quum perferre patiq. iam negaret.

Latinorum AVE Græcum Χαῖρε, vel ipso etiam Martiale interprete,
respondebat: Sic namq. ille Epigramm. 52 Lib. V.

Exprimere AVE, fidicula licet cogant,
AVE Latinum Χαῖρε non potes Græcum.

Quid ergo prohibet, quid vetat, quo minus et ego ad Vos, ad Vos incho, Pa
tres Conscripti AVE meum jam dirigam? Nemo quum Vos è Senatoria
Ordine Delegati Patres esse tempore,

— — — — — Ego clarum mare fenestras

Intrat et angustas extendit lumine rimas,
in hoc Musarum Charitumq; domicilio aliis gravioribus negotiis sepositis,
congruentis, ut rerum nostrarum Gymnasticarum lustrationem institueret
atq; an nuam per hoc præterlapsam anni spatium cum à Docentibus, hinc qui
à discipulis satisfactum fuerit, exploraretis, à laudabili Veneranda Antiquitate
tatis ritu non abluam, si Vos Patres Patriæ avere jussero. Avete providi
Viri Nobiliss. Angliss. Consultiss. Spectatiss. Patroni submissè de venerandis
omnes sigillatim, singuli conjunctim. Avete Vos millies jubet Genio
hujus loci, (Sacerrimi Musarum Sacelli). Avete jubent montis Helicon
Dryades, fontis Pierii Najades, Dii indigetes. Chorus hic inter Apollo
neus avere jubet. Quid? Evid omnes, omnes vestrum hinc adventum
congratulemur. Et quidri congratularemur? Illuxit enim dies, quo
Patres Patriæ oculis Nissiacarum Musarum se conspiciendos præbent: il
luxit dies, quo ipsi per honorifica sua præsentia testaten faciunt. An
plissimum Ordinem nec quicquam de pristino suo erga Scholam hanc fa
vore, amore atq; patrocinio remisisse: quin potius iterum per Graviss
mos Curatores eandem assertam modis omnibus atq; promotam exire
expetunt. O exoptatum diem! O diem verè splendidum! in quo Nissiacor
se Nissiacæ se felices prædicare possunt, quibus ego prægrinis: quibus
qui splendido hoc Patrum Anglissimorum consensu prodire sum jussus. Demittam
hinc pronus caput meum, flecto totum corpus, humillime vestram Patres
Conscripti venera præsentiam, ac decenter gratias, quas possun
te concipere, ago maximas, quod florentissimam hanc Scholam Angliss
mus Patrum Ordo benignissimo verèq; paterno affectu prosequi nunquam
desistens, bonum iterum Examen ut aliis quam plurimis benevolent

s, ita imprimis augusta hac Virorum Gravissimorum presentia splen-
 dore atq; augustius reddere haud dubitavit. Sed, dum hoc me interprete
 asserenda Noster voluit, non assequitur tam eminentis et summis ad
 in usq; laudibus evadendum beneficium cogitationum mearum stuzili-
 neg, ullis mellitis verborum globulis id exprimere potest. Tantum
 deo sacro tantam Patrum Patria nostra benevolentiam atq; favo-
 silentio veneror, quod ego proloqui nescio, id sympathetice mei ar-
 tiffimis votis ac precibus DEO ter Opt. tuz Max commendabunt:
 ote qui in hodierno hoc conspectu vestro nobis longè jucundissimo,
 anniversario huc, quem indulgisti, confluxu perquam gratissimo
 ibus mecum expetunt votis, quod ille olim optasse dicitur. Nempe ut
 is fenestram aliquam in pectoribus ipsorum aperiret, ut haec, quae con-
 ère gaudia, non per angustas sensuum, orisve rimas, qsi guttatum
 stillarent, sed patentibus pectorum portis prorumperent. Et quoniam
 Ipsi Patres Conscripti gestiendam commilitonum meorum latitiam
 n ex hilari quidem eorumdem et ex porrecta fronte conjiceretis. Sed
 intimo amoris, et suae erga Vos observantiae pectore spectaretis.
 arte enim non nobis solum singularis latitiae argumentum praebuistis,
 rum etiam pristini favoris atq; benevolentiae memoriam ita renovatis
 odie, ut superioris anni benignitatem grato adhaerent animo agnoscamus.
 hic, hic siquidem dies, qui nobis sereno caelo omnium in toto hoc an-
 ornatus illuxit, non solis radiis, sed roseis augustae vestrae praesen-
 tiae splendoribus illustratur: ut pote quibus omnino complacitum est,
 riato huc post restauratam nec non ita pridem revisam aeg ac re-
 gnitam doctrinam Examini publico affulgere: Examen puto profectu-
 nostrorum; quod in rebus sive secularibus, sive spiritualibus, sive in
 rovis, sive in disciplinis, hodie instituetur. Quapropter eo, quo possum
 Debes, (debeo autem omni, possum tenui) etiam atq; etiam contendo
 ere; ut ne benevolae benevolarum aurium aedes aperire atq; balbutientia
 Minervae nostrae infantiam per horam unam aut alteram libertissime

ferre, patientissimè audire recusetis: ut ne si quod hallucinationis secretum
à nobis proditum fuerit, malè id interpretemini. Nostis utiq; Viri Gracissimi
quid Lippis et tonsoribus noto proverbio valeat: Evi nunquam malè, nunquam
quam benè. Nostis et ipsi, quod in magnis rebus sat sit voluisse. Nostis
quod non minus verè, quam prudenter dixerit, quisquis dixit:
Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.
Indulgete hinc nobis veniam, dignamini nos hac benevolentia ut vestri
auspicis freti scyllas Syrterq; omnes prætervecti felicissimum portum, a
spirante carbasis nostris vestri favoris favonio, appellamus. Sin autem
conatus nostri vobis forte displicebunt, ut evadendi nobis naufragio
in placito hoc Neptuno detur facultas, vestris humiter advolvimur
avis. Ad Vos Clarissimi Vitæ morum ac studiorum nostrorum Maiores
ad Vos, inquam, Superiores Reipubl. hujus Scholasticae Quatuor Viri, nam
Oratio mea tendit, Vos, Vos sc. cum debito animi cultus h. e. reverentia
compello, ut ordine Vos paulatim ad nos periclitandos componatis
Opt. Max. Deo Auspice primordia Lyaminis hujus publici in hæc
niori classe capturi, idq; ipsum deinceps per cæteras quoq; classes
post hæc Deo Præstite cum cæteris Ann. Collegis provecutoriis
Nempe ut Parmeno apud Terentium Nostrum, suppositum illum Evuchum
à tribus artibus laudaturus, periculum vult fieri in literis, vult fieri
in palestra, vult fieri musicis, quæ liberum scire æquum erit adolescen-
tem. Ita non tam cum imperio volo, quam cum obsequio oro, rogo
obsecro, et Vos Optimi et ad unam usq; ceteri Maiores vestros
periclitemini in literis, periclitemini in disciplinis, periclitemini in
artibus, imo et in aliis rebus, quas honor scire adolescentes æquum
periclitemini. Ita sc. oro, rogo, obsecro, imo et obtestor, nec ulli dubium
quia votis ac desideriis nostris paterno animo responsuri sitis: quia
qui dudum nos probastis ad peculiarem vestram indulgentiam, quæ
plenissimam tenus hac experti sumus, pertinere. Vos, Vos tandem

171

ΑΥΦΙΛΤΑΤΟΙ, qui mecum in his Musarum castris sub uno eodemq;
illo et pollinis strenuè militatis, in calce mee oratiunculae serio ad-
for; ut in publico hoc Examine promptè et expeditè respondendo vos
iustis vestris, potissimum autem Dni. Patronis, probetis, quales
vos expectant. Surgite nempe rogati, vestrae industriae promptà
expedità responsione Specimina edite! Ecce suspensas sereno suo vul-
tu Patres Conscripti aures vobis spondent, et altum (penè dix-
im Pythagoricum) silentium linovis animisq; fautori, pollicentur.

SERMO EÛCHARISTICUS

in fine
EXAMINIS PUBLICI

Anno 1672.

metricè recitatus

à
Godofredo Schwerdfegero.

Mene' jubes, o Pieriae clarissime pubis
Rector, et infirmas premis alto pondere vires?
Scilicet obingvem juvenem nram tanta corona
Ferre potest? Ludumne' facis cui verba dedisti?
Non mihi de nostro licet hoc sperare magistro.
Ardua jussisti, nec cuiquam mollia: sed quum
Sit mandare tuum, parendi gloria nostra,
Ipse ego, qui nunquam mellis madefactus ab imbre
P'boeboo, aut metici doctus sum carminis orsus,
In tam praelusti Procerum vivente corona,
Ut potero, jam nunc mandato munere fungar:
Vires ut desint tamen est spectanda voluntas.
Sed primas hinc quis sibi vendicat? Ipse Deborus.
Miranda altissimi cujus nos facta stupemus
Ille e, qui coeli effecit tonitralia templa,
Fulmineasq; domos firmavit robore abeno:

Ille é, terrarum certo qui limite Tractus
Tethyos à fluidis prudenter dividit arvis.
Ille é, è limo primum qui finxit Adamum,
Nos et Adamigenas coelestia Regna tuen
Iussit, et erectos ad coelum tollere vultus,
Providus infundens vegetæ rationis acumen:
Is nos, queis meliore Deo sacra corda coherend,
A grege sejunxit calvo rasag' caterva:
Ille é, hæreticas patrio qui limine Aricas
Proscribit, rapidis dans ferre per æquora ventis.
Scilicet ejus ope stat sacra Ecclesia in oris
Nostris: Ejus ope priva et res publica durat,
Durat adhuc solitumq' viget tutata nitorem:
Ejus ope Aonios tuti exspectiamur in hortos,
T'espriadumq' rosas felici carpimus ungue:
Ejus ope hæretico securi à schismate verbi
Semine salvifici dio conspergimus agrum
Pectoris, ambrosio pascentes corda cibatu:
Deniq' is é, magnus qui conservator Bonesti
Tecta hæc Alfsiadum clementi semp obumbrat
Præsidio, quo nunc, et quo venientibus annis
Profint permultis, et gignant comoda mille.
Ergo, o die DEUS, quo Te nunc carmine dicam
Queisve Tibi verbis laudum libamina solvam?
Non mihi si centum ora parens natura dedisset,
Milleg' facundæ penetrantia fulmina lingua,
Pro meritis æqua Vestimenta refundere possem.
Interea Te, Summe Pater, veneranter honoro,
Te veneror, flexo supplex Te poplite adoro:
Tutia perpetuè ut nostris des otia Musis
Atq' procul Martem nostris clementer ab oris
Trans mare Carpathium pellas, trans Tartarum nigr
Sic et Barbaries, sobolesq' impura Getarum
Caucaseas repetat turpi formidine portas!
Vivat sic sospes Leopoldus, vincat, et ipse
Floreat in Pylis per quam feliciter annos!
Nec minus in longam vivat Ruta-Insifer Hero:
Tempus, et Euboici transcendat pulvens annos!

792

Conscripti vivant Patres, vivantq; Magistri!
Sic Tibi Cyaneo seu peplo obnubet Olympum
Hæc, Erebi conjugo, nigri vestes sive tenebrae
Noctis luce nova lampas Prætorantia pellat,
Vota precesq; Jacras dabimq; veneranter ad aras.
In terras coelo redeo, magnamq; Senaturn
Appello civis, submisso poplite sedes
Commendans, et Musarum celeberrima templa:
Quandoquidem Sæd potis e' animus psolvere grates.
O Decus eximium nostræ urbis, et inclita pompa,
Per nostras cujus fama e' celeberrima terras,
Te colimus, Te suspicimus, sequimurq; volentes,
Proq; Tua facimus Solemnia vota salute!
Perge fovere Scholam nostram, Tu perge favere:
Sic laus, sic et Honor celebris, nomenq; manebit,
Dum juga montis aper, fluvios dum piscis amabit.
Nec vos communi patiar sub nomine abire
Patroni, ornabit quorum præsentia nostrum
Examen: vestra hæc cura e', vestri illa favoris
Munera sunt, vestri ludi, vestraq; coronæ!
At gratis servare animis hæc dona, diemq;
Laus ea nostra manet: coeptis si ariserit æther,
Ingeniisq; aderit quem ver optabile nostri,
Vos etiam dabimus Vobis Encomia laudum,
Nec non grati animi Texemus splendida festa,
Qualia consuevere bonæ contexere Musæ
Ad juga Parnassi, vel doctæ flumina Cyrrhes:
Sepositis patulas curis gravioribus aures
Quod porrepositis, linguis animisq; faventes.
Jam vos quæ dicam numeris? quo petine laudum,
O dari vitæ dulcis morumq; Magistri?
Me namq; obnubit tantarum incognita rerum
Congeries, laudumq; sequacibus obruor undis;
Principium ignorem rot totus finemq; canendi:
Præcipue quum tot juvenes, lectissima turba
Hæc adsit, cura vestra cultuq; polita,
A quibus et grates, et carmina digna Marone,
Aut Colopboneo vobis debentur Homero.
Quicquid sit: mea mens tamen e' psolvere grates.

Quod studia et mores nostros libristis in Soras
Multas, Bac explorantes praesente corona,
Quid valeant Summi nostri, quid ferre recusent.
Macti estote fide sinceram et dexteritate
Vestram, praecleari vitae morumq; Magistri:
Museo in studio praescripta ad candida calcis
Exemplo praesente bono, ne inscitia nostra
Haereat ad metas, hoc flexu aetatis, iniquas.
Sic, sic ire polo Nostrum se quisq; putabit
Caelo, et tura feret sacras veneranter ad aras
Pro blandam vestram, pro vestrorumq; salute,
Aureus Eois seu sol caput operat undis,
Sive sub Hesperio rutilum lavet aequore currum.
Quumq; Dei sic aet, jubeat sic alma voluntas;
Ut sacra Alysiaei relinquam limina Iudi,
Et Philyrea ad eam felici tempea gressu,
Volivum jam nunc, mea Musula, concine carmen,
Extremumq; VALE patrio suspende Lyceo!
Vive, Pater Patriae, Dux illustrissime, vive!
CURIA sit cura Domino, sit libera curis!
Sint Mecenates quovis ex asse beati!
Musaei sidus plus quam mirabile caeli,
Furcicus, incolumis vivat, Director Olympi
Pierii! VECHNERq; item peragat feliciter omnes
Res, Pylii seros florens in Aestoris annos!
RICHTERq; crescat, ceu laurus in aethere surgens!
SCHMIDTq; incolumis vivat, vigeatq; parum!
Coetera florescant augusti sidera Iudi:
Vivant et vincant Pylii trieteridas aevi!
Sic genetrix vivat, vivant duo gemina fratres!
Aofines vigeant, Mecenatesq; supersint!
Tu And. valeas Juvenum studiosa caterva!
Omnia sint Pyladis, sint oia salva Lyceo!
Nil loquor ulterius: Bene cuncti et cuncta faveat!
Nil loquor ulterius: Bene cuncti et cuncta

VALETE!

PREFATIO
2to s^o s^o nator
in
Examine Publico VII.
AOCIO IDC LXXIII.

773

VII. Apr.
recitata.

Venistis, Viri Nobilissimi, Amplissimi, Consultissimi, Prudentissi-
mi, Patroni submisit de venerandi, colendi, suscipiendi, serius expectati
votis! Magno expectati desiderio venistis, Musasq; has Musiacas,
qua non unis nominibus, nec simplici nexu vobis omnibus ac singulis
obstrictas se ultro fatentur, in ipsarum sede revisendo, caligantibus
lucem, squalentibus nitorem, torpentibus calorem, spiritum, vitam splen-
didam hac vestra praesentia reddidit. Semper enim Musae Nostrae
sereni vultus vestri aspectu refoveri solitas, nunc praecipue, si un-
quam, benignorum siderum radius salutari iterum voluptate per-
sentiant: postquam sat longo tempore per absentiam tot tanto-
rumq; Patronorum, cum anxio curis, tanquam cum lenientibus quibus-
dam in tenebris luctata, quanto ferius, tanto cupidius, a non unius,
sed plurimum veluti solium exortu solatium maximum, cum sum-
ma animi securitate amoenioris diei letitiam receperunt. Siqui-
dem praeter alias easq; quam plurimas curas, quas, donec fas est, in
praesentiarum silentii conopaeo involvere, quam omnes edisserere
malis, praeterit hic annus, qui a quo post imperatam pariterq;
recognitam Doctrinam Nostram Scholasticam Examine tenus hac e-
lapsus habetur, multum de justino favore vestro sollicitudinis, qua
si non integer amplius ille foret, Musis Nostris creavit: quum fini-
stiora quaedam fata, quam ipse sperasset, illarum Praesidi e fini-
stra optima causa interpretatione non ita pridem nascerentur,
fama interim iniqua estimationem boni viri ledere, ansamq; ma-
levolis domi pariter et apud externos, fallaci quidem illo, sed ta-
men ignavis probabili, rumore criminandi dare haud dubitante.
Neq; vero hic tantum et talibus, sed etiam laetis ex rebus, et publi-
ci gaudii occasione non levis cura ac sollicitudines. Musis No-
stris existere coeperunt: dum flor studiose juventutis cum ipso ferme
Doctorum ac Ductorum Ordine verbis sat dignis exprimere nescit be-
nevolentiam, quam plenissimam hodie iterum experitur. Quare

quoniam praesens quidem semper salubris Studii, semperque gratus Vester
D. C. conspectus hoc maxime tempore eo gratior ac salubrior existat,
qui praesentioni certiorum levamento Musae Nostrae indigent post majori
nem solito sollicitudinem, nil mirum est, si alacritas ista bonis literis
operam navandi, quae adventus Vestri opinione exaltata, expectatione autem
tem multo modis aucta sentitur, in tantum jam confirmata habeatur,
ut postea quoque longum in tempus ad Studiorum fidem atque solidum,
nec non indefessum cultum robur sit habitura. Est quidem semper con-
spectus Vester tam Docentibus, quam Discipulis eximii cujusdam et pra-
clari in sear boni: sed nescio unde et cur longe gratior et acceptior hoc
ipso sit tempore: e quo tantam percipimus laetitiam, quantam verbis vix
ac ne vix quidem exprimere valeo. Idem proinde Nobis Nostrae hi-
laritati accidit, quod virtutibus Vestris atque gloria: quae, quum jam olim
maxime pulcherrimaeque effulserint, novis tamen atque praeclaris quotidie
operibus factisque ita illustrantur, ut amabilis inde error et grata nasa-
tur perturbatio: qui laudes Vestras Vestrorumque Civium amorem exerce-
re posse semper negamus, crevisse semper confitemur. Accedit hilarita-
ti Nostra, eandemque non parum auget: quod DEUS Ter Optimus
Terque Maximus fortiter Vos Opt. Patres ad hilariter per hunc integrum
anni decursum benignissime servavit, nec quempiam Vestrum subita
penire morte tenus hac permisit. O ineffabilem Dei bonitatem!
O felicissimam simplicissimi Vestri Ordinis sortem! Atque ob hoc sumum
quidem Supremi Summi beneficium inclutum Nostrum ad His-
tam Gymnasium jure meritoque felicissimum atque beatissimum est pro-
dicandum, multaque laudibus extollendum, quod DEUS Clementissi-
my tam benignus tamque beneficus non tantum huic ab incurabili
concessit Nutricior, sed et in hunc usque diem eisdem salvo ac in-
colamur pro bonitate sua praestet atque conservet. Quin et felices
sunt predicandi, qui vel docendo cum fide, vel discendo cum profectu
peculiarem isthanc clementiam ac Divinam gratiam demereri su-
dent. Ingrati contra ea illorum sunt animi, turpis et pudenda eo-
rumque et rusticitas, qui mulorum et equorum instar bona haec contem-
penter, non intelligunt, sed tantum de pabulo solliciti, neque officii cura,
neque honestatis sensu, neque verecundia, neque denique ulla tolerabili ra-

174

tione dicuntur. Sed, quod praefecimus dixerim, neminem in hac No-
stra Republ. literaria tam ingenio vecondem, tam moribus eferatū,
tam eruditione vacuum esse novi, quin excellens illud Optimi Maximi
DEI bonum, quod Augusto Gymnasio Nostrō in conservandis tunc caris
Capitibus ipse ex mera misericordia ac gratia tenet, hac exhibuit, pro
publico suoq; bono numeret: hic Capitibus non modo decus atq; summum
totius Nostrae Reipubl. ornamentum, verum etiam praesentissimam
salutem sustineri sentiat: Gorbium patriam omnium, vos patriae hujus
publicos parentes esse: Vobis, quicquid vel in honore maximum, vel in
affectu purissimum, deferri oportere. Consistentibus igitur omnium
animis, quotquot in hic discentium subfiliis vestro honori assurrexerit
videtis, virtutem vestram suspicimus, felicitati gratulamur. Minime v-
opus heic esse censeo, ut oratione proluxa exponam: quod ipso sensu p-
cipi longe certius atq; plenius potest. Quid enim? Nonne horum omni-
um in vos conversa ora videtis? Nonne in vos defixos oculos omniu-
comitit? Nonne ex vobis pendere vultus, imo pectora, animos, mentesq;
omnium intelligitis? Na purissimi ex obtutu omnium affectu flam-
ma relucet: qualem sancti tam beneficorum Patronorum ac Nutri-
ciorum amor in bonorum dūm cordibus accendit panter atq; alit.
Quid? quod et non alij dūm in hoc numero coetu sit sensus, quam
ut perpetuo sibi lucem, qua delectentur, ab hic Astris haurire, inde
trahere vigorem, ex vobis vivere, vestrumq; dūcere finitum arbitren-
tur. Neq; quisquam Nostrum est, qui melius, quam ^{ut} sibi etate postea
gloriae laudanda facere desinat. Tam fundata siqd. virtus,
etiam quā laudis consumpta est aviditas, ex se ipsa pascitur: neq;
jam officium, ut laudetur, sed qā non aliter potest, facit. Sic
itaq; quum beneficia vestra, quibus et hic ipse adventu vestro tam
benignus est annumerandus, tanta sint tamq; late diffusa, ut ma-
gitudinem illam neq; ulla attingere orationis ~~grā~~ gravitas,
neq; varietatem ulla amplecti copia possit, quod sermone non possumus,
animo, affectu, obsequio implere studebimus: lentq; vobis postea quem-
admodum summa studiorum et veneremur, ut colamus, ut suspiciamus,
ita summa votorum, ut extento bene sospiter evo vivatis. Interca a-
temporis vobis, vobis, in sto, Viris
Quis de meliore luto fingit praecordia Ditan,

gratias nomine omnium referri, quantas imbecillitas mea capere
potest, referre non potest: quod sepositis auditis negotiis, submissis ro-
gati confluere, considerare, et ad audiendum Idos, qui rite laboribus
hac viginti Scholasticis exiatis sumus, paulatim vos componere haud
detrectatis. O exoptatum diem! o diem verè splendidum! o diem, in
quo Musae Nisiaca optime se jure felices pelicare possunt! Et enim
si ex dignitate Vestra beneficentia hodiernam aestimetur, vix illo quicquam
illustrius aut postantius excogitari potest. Imò tam eminentis id ipsum est,
ut eminentiam ipsius cogitationum mearum sentitas in praesentiarum
assequi non valeat. Nihilominus tibi Nobis sub Apollineo vexillo fore
nunc militanti by acriter ad optimum laudis incrementum addet cal-
car. Dum v. magnam scelerare in hoc vernali Examine agendi necessi-
tatem à tam benigno ac benevolo Patru confluentia Nobis vobis ac sin-
gulis impositam hodie sentimus, vos jam, Symmachi Severissimi, mea
tangit oratio, vos nempe, qui optime à terrore annis imbuti artibus
ac lingua estis, in hoc Orationum meae calce senò adhortor, ut in
Publico isthoc ac rigoso Examine promptè et expedite respondendo
tales vos vita, morum ac Studiorum vestrorum Magistris, potissimum
a. plurimum Venerandis Dni Patronis et Evergetis plebis, quales u-
trique vos expectant. Adeste, adeste animis, et interrogati promptè et ex-
pedite responsione indigne vestrae specimina edite, laudabiliter in Scho-
lastica hac Palaestra, in hoc non tam Martio, quam Apollineo campo
vires vestras periclitaturi. Nullum profecto dubium est: quin Am-
plissimi Patres vobis lenissimas benevolentiae auras sine aspiratione,
ut eorum auspiciis freti, Syllas Syrtis, vos periculis, portu feliciter tan-
dem appellere queatis. Quod si tamen conatus vestri vobis exasse
forte non responderint, condonabunt id ingeniorum disparitati vestrorum
condonabunt et aliquid iudiciorum tenuitati, etiam atque etiam
cogitationum, quod tunc valeat adagio: Qui nunquam male, nunquam
bene. Idque omne ut certo certius fiat, maximo cum timore suo
rogat Opere, qui vos Opt. Patres vel milles salvere iubet,

CAMPIDUCTOR.

CHRISTIANO MOLLERO,
GORD. LUD.

L. D. B. V.
ORATIO POETICA
continens
Gratiarum actionem,
Annexa ^{cum} valedictione.

Recitata in
Examinis pu-
blici, ejus qd
post restaura-
tionem ac recu-
gnitam doctri-
nam schola-
stica vlti-
sime No 1673
d. v. Apr.

775

Conscripti saluete Patres, gravitate valentes,
Dadala quos Pallas suspicit atq; Themis;
S saluete Patres patriae: queis Patria fasces,
Curia summum queisq; curule dedit.
Iobis Melpomene submisso poplite grates
Et penita promit pectoris aede pias.
Quod minime dedignati calcare fuistis
Luce sub hac nostra limina sacra schola.
Quam bene catum hunc ornant praesentia vestra,
Et quam dicturis nobile calcar erat.
Ex toto votis finem respondimus aese,
Sineq; res praesens nite peracta fuit,
Suppliciter cuncti vestris devolvimur aris
Et nostrum toto pectore quisq; petit,
Ut largam detis veniam his juvenilibus annis
Sitis Aristarchi ne rigidus nimis.
Namq; potest aetas facile haec committere quosdam
Errores, quos non docta caterva parit.
Judicium crescet posthaec crescentibus annis
Evadent qui nos instituisse satis.
In nobis siquidem solertia multa rogebit:
Nec nos ignavos ulla habitura dies.
Nunc peto submisse placida ut vos mente feratis,
Quod placeat dictis addere plura meis.
Quippe mihi volupe est tandem relinquere Musas
Nisi facas atq; his dicere triste vale.
Narrabo brevis, persstringam carmine curto,
Gorlicium exhibuit qua benefacta mihi.
Quamvis sim melici doctus non carminis orfus
Nec mellis tinctus nectare, Phaebe, tui
Mente animi ut possem grates appendere grata,
Atq; vix dignum fundere ab ore melos.

Vis hebet ingenii, torpent ad carmina vires:
Hæc tamen urget amor Gorbicij favor;
Phæbe later validas, quæso, mihi porrige vires,
Imbuito pectus nectare Thespiadum:
Da fontes mihi Mæsa novos, venumq; liquore,
Quæ perquam gracilis perplue Pæno.
Necte comas nostras hodiè Pæneide lauru
Vitisq; albescant tempora nostra sacris.
Vos quoq; concripti Patres, atq; urbis Atlantes,
Per quos Gymnasium, curia, templa vigent,
Huc faciles afflate piis conatibus auras
Et linguis vestrum quisq; favetis mihi.
Vos præceptores, morum vitæq; Magistri,
Pectora qui lymphis tingitis floribus,
Atq; animos nostros largè satiare paratis
mellitis dictis Nectaræq; mero,
Huc blandas aures, blandas huic vertite mentes,
Et blandis dictis blandula vela date.
Vos etiam quicumq; bonas percurretis artes,
Vestrag; Castabis ora rigatis aquis,
Auscultate mihi facili aures et mente benigna,
Dum simul et vobis ultima verba canam.
Attica sicut apis saltus et prata pererrat,
Herbarum flores libat et arte favos.
Disponit, dulci distendit nectare cellas
Ordine concinno mellea tecta fovens:
Sic quoq; quis blandum fecit blandissima nomen
Gratia, relinquunt pulpita docta scholæ,
Ut sua tunc longè majore labella liquore
Atq; abibi sparso melle rigare queant.
Nempe parens quia me trifis Phæboq; sacraerat,
Jussèrat et studiis invigilare bonis
Hisce mihi monitis posthac parere paternis
Ipse et tali nutibus ardor erat:

Artibus

176

urbibus et linguis capi hinc seruire, Sorores
Sapientius ut colerem libenore modo;
tenuis Musarum castra opulenta secutus,
Endo schola patria labra riganda dedi-
catus me genitor posthac commisit alumnum
Gymnasii, patris iussit abire solo.
Verba Patris, quem Sancta Trias soletur Olympo,
Hae patula fuerant aure bibenda mihi:
Tempus in omne tuis captis vehementius instat,
Fortius et ceptam currere perge viam:
In medio quoniam cursu quicumque repente
Substitit, huic fulgens nulla corona datur:
Continuanda via est, si vis attingere metam,
Atque seras palmam continuanda via est.
Consilium hocce Patris cari sum nitè secutus
Atque huc concessi non reuente polo.
Namque viros doctos noscendi summa cupido
Tunc aderat: calcas verba parentis erant
Hinc studiis per tres menses incumbere et artes
Nunquam heic penituit me didicisse bonas.
Verum, cum dextro Latia fundamenta ductu
Et Graece linguae sint mihi iacta simul,
Quum licitum et fuerit Patronum audire legentem
Dextre, quae Divus Iustinianus habet,
Alma nunc Themidi, iosa aspirante, dicare
Stupus per vite tempora cuncta placet.
Dumque mihi haec animo residet sententia firma,
Inceptam studii continuabo viam,
Nec non Lipsiacus concedam promptus Athenas,
Gorbicia linguens tecta superba schola.
Quo me fata trahunt ito retrahuntque: sequar, quo
Numinis aeterni iussa verenda vocant.

Omnis terra piis patria est, non semper eadem
Haeret av^{terra}is nube: piscis inerrat aquis,
Muneris est parere mei: sunt caetera cali.
Discedam super^{numinis} auspiciis,
Hoc ducente ego tutus ero: non ulla morabor
Damna, nec infestum pes mihi sternet iter:
Iova viator erit mecum: mihi curvus Iova,
Ipse mea sumus duxq; comesq; via.
Te sequar, o Superum Rector: quo iussus, ibo:
Gauderet hoc tellus hospite, cive polus.
Si verò quemquam grates Tibi dicere oportet,
Has ego non ullo mittere iure queo.
Plurima namq; mihi cali benefacta probasti
Verbis ut nequam qualibet exprimere.
Interea mento mea devotissima Clejo
Curvatis genibus lumina ad astra levat,
Invocat et manibus pressis Te Rector Olympi
Stelligeni grates pro bonitate ferens:
Quod tenus hac captis benedixti quislibet, atq;
Me voluisti alma prosperitate frui:
Da porro facilem cursum, benedictq; labori.
Dirige conatus, Iova benignè, meos.
Sic Tibi, Cyaneos seu peplo obnubat olympum
Nox Erebi conjux, vota precumq; dabo,
Noctis luce novâ nigresces sive tenebras
Expellat longè Sole satus Phaëton.
Ad Te Saxonia Princeps Herosq; Serene
Clejo submisso poplite nostra venit:
O Princeps clemens semper defende Clientes,
Et cunctos clypeo protege, quæso, tuo
Sic Tua longinquum latè diffusa per orbem
Nomina per gentes fama loquetur anus,
Sic Tua succrescet nunquam non incluta virtus,
Sic et Saxonia Ritu perennis erit.

Crecat, exurgat Ruta hac radice profunda,
 Quae crevit, crescat Saxonis aula diu!
 Et vobis, regibus qui iure et legibus aequis
 Gorbicium, vos qui Rostra fortunae sacra
 iustitia instruitis graviter curatis et equum,
 Firma mihi mens est dicere triste vale.
 Vire diu sospes Mallere, colende Latrone
 Gorbicii fulcrum lausq' decusq' fori:
 Magnina sub picta hoc anno qui publica curas
 Praetexta consul cresce, vigesce, vale.
 Vire per innumeratos annos Förstere Latrone
 Musarum, nostri Gorbiciumq' decus,
 Arbor ut irriguas plantata ad fluminis undas
 Aeternum flore, cresce, vigesce, vale.
 Virito sacrae iuris Theodore sacerdos,
 Cui Charis ex oculis fulget in ore Themis:
 Iliacos devince senes, per Troica sedes
 Nestoreosq' situs, cresce, vigesce, vale.
 Jam te quis dicam numeris? quo pectine te jam
 Laiois, Habernomi iuris ocella, canam
 Qui Doctor gemini iuris Themidisq' Pyropus,
 Non finis injustis litibus esse locum?
 Nam si quae lis facta fuit confusior olim
 Explicita ipsa tuo redditur ingenio.
 Tu mihi dixisti, quae sint coronabula Legum
 Congesta arbitrio, sustinere, tuo.
 Quas igitur referam grates? Tibi spondeo mens haec
 Quod placitis semper prompta futura tuis.
 Omnibus obnoxie conabor vinctus, ut ne
 Te tanti meriti penitus scire queat.
 Cresce, vigesce, vale, tua laus et fama perennent
 Dum rapidas Simois in mare solvit aquas.
 Tuq' Zachere sacrae Themidis, Legumq' sacerdos
 Atq' fori Praeses cresce, vigesce, vale.

Te quibus excipiam verbis, Neumann Patrone
Qui me pupillum, ceu PATER ALTER, amas?
Certè tu columen rerum decus atq̄ mearum,
Altera pars anima deliciūq̄ meum,
Es legum solers custos, linguæq̄ diserta
Consilijq̄ tibi dona parata tenes.
Quæ, venerande Senex, in me benefacta dedisti
Ne Crasi vincunt iudice Regis opes.
Non ea nunc refero, quamvis sint digna relatu,
Ne Tibi blanditias dicere velle puter.
O utinam liceat tanto pro munere crebrum
Obsequium mentis significare Tibi.
Nostris interea Ausis, velut ante, faueto,
Cumq̄ tua Lylios conjugæ vive dies.
Et si fortè poter Magnatum flectere mentes
Sortis ut adversa fata sinistra levent,
Illos concilies quæso mihi: Namq̄ valere
Te multum nos pro gravitate tua.
Amplius addo nihil: Neumann Patrone benigne,
Atq̄ PATRIS ALTER, cresce, vigesce, vale.
Quid referam populos varios terrasq̄ remotas,
Quas spectare Tibi cura laborq̄ fuit,
Præcellens Hegemicht? longè doctissime Vindex
Historiæ, nobis Cresce, vigesce, vale.
Vivito Musarum Fautor, Gehlære, mearum
Qui clari Patris nomen et omen habes!
Vive Mida Crasig bonis et Perside gata
Ditior! æternum cresce, vigesce, Vale.
Et mea mens gestit grates persolvere dignas
O Sommere, Tibi, memorosum acris honori,
Qui plus quam per tres hiemes alimenta dedisti
Donis me faciens muneribusq̄ tuum.
O si mellifluis mihi jam nunc lingua Penicis,
O utinam ingenium promptaq̄ pena foret,

Carminè

armine victuris cedris inscribere vellem,
 Non sine laude Tui tot benefacta tua:
 cu mihi Calliope quoniam sua mella negavit,
 Sufficiat votumida consule, quaso, ^{mihi} boni.
 Longa trahunt Larce Fautor Tibi stamina vita,
 Adspiret votis aura secunda Tuis:
 Auifer in artemium descendat calibus imber,
 Paveis, sis felix: cresce, vigesce, vale.
 Vive diu incolumis Musarum, Endere, mearum
 Optime Promotor. cresce, vigesce, vale.
 Deniq' thura fero reliquis, quos patria Patres
 Coniunctim vocitat, quis meliore luto
 Iapebionides finxit praecordia Titan,
 Quos et miratur turba novena Deum,
 Thura fero his, inquam, grata veneranter ad aras
 Mentis, et hoc addo: Nobilis ordo Patrum
 Vivendo supera Teucrium feviter annos,
 Nestoris atq' dies: cresce, vigesce, vale.
 Te nunc, quem Magnum Rectorem quisq' (alutat,
 (Gymnasti nostri nam bene saptra ^{genis} tenes)
 Mollibus alloquitur mea casta Thalia labellis
 Et fundit grates cordis ab eade Tibi,
 Qui summo studio, iulamo, duroq' labore,
 Consilio monitis, mille juvas juvenes:
 Est Tibi frons Chantum, est cor Palladis, orag' Leithus,
 Livida Teq' Tui vis beat ingenii:
 Id Tuis ecce liber jam pridem innotuit orbi
 Cui iunctim testes orbis et urbis habes.
 Fac hujus generis plura exlent optima scripta,
 Qua lectore suo commoda digna ferant.
 Te FUNCCI puto, qui non absq' labore iuventam
 Instituis fauli perspicuoq' modo.
 Munera quae referam? non sunt mihi fulva metalla,
 Quapropter supplex vota precesq' dabo.

Certe, si mihi vel Demosthenis aurea lingua
Coningat Graei digna tuis mentibus
Non possem perito depromere pectore verba,
Nei possem dignis laudibus exchere,
Qua benefacta mihi populo intexenda Minerva,
Haece per aetates dextera larga tulit.
Interea mihi dum constans est optio mentis
Ut fausto linguam sydere hispiades:
Accipe robiferam non duram fronte camenam.
Accipe mente animi vota profecta pii.
Te, FUNCCI, Deus indompe omnipotens rerum induperator.
Cui caelum patet, cui famulatur humus:
Te saluum seruet propter virtutis agalma,
O columen vite praesidiumq' mee!
Concedat faustis Lybii successibus annos,
Detq' tibi, ut superes Troica seclaboris.
Non rapient credas benefacta tua? ω π λ ν Funcci,
Ex animo lauri flamina dira meo.
Vive diu, ceptisq' meis ut vivere possis,
Sempercant vobis Fata benigna tuis
Vive, vige subitii, transcendeq' pulchris annos
Vive, precor, sospes cresce, vigesce, vale.
Quae tibi cantabo mentis praecordia laudis,
Waneri, huius quondam pars memoranda Scholae.
Hoc tribuo pro doctrina, monitisq' paternis,
Cum iamjam possim reddere nil aliud:
Vive Deo: surgant tibi cinnama, crescat in urna
Spica cilisa tua molliter ossa cubent.
Te qua voce canam, Vehnere, per astra vehendum
Qui magna iuvenes dextentate doces.
Quisq' tui Magni sequentis vestigia latens,
Quem celos exhilarant gaudia lata loli.
Cujus honos, nomen, decuset bona fama manebit
Piscosus donec Nisus habebit aquas.

Osi

Si licentes faciles et doctus Apollo
Eloqui vires ingeniumq' daret!

Heu misero mihi! Nam sine Praesite Lindi
Non licitum est voto est vivere velle meo.

Indeque quis possum, non quis Tibi debeo grates
Dico, Vir multum suspiciende mihi.

Vive diu veluti Tyno rosa munice ridens,
Vive diu saluus, cresce, vigesce, Vale.

Mi Richterere decus Grajae, Latiaq' loquela
Magnaq' Nisivi gloria Palladii,

Exaequare mea haut poterit iam laudibus illis
Ingenii dotes aniva vena Tui.

Nam Tua dextentitas docuit nos scribere versus
Quos sibi pra' reliquis Gratia Pallas habet.

Quot mare voluit aquae guttas, quot mersis aristas
Fert: tot fausta Tibi, dum mihi vita, precor.

Iova det, ut vigeas, vireas, vivasq' per annos
Mathusala longos Cecropiq' senis.

Hoc peto: Len Fratri quondam, mihi perge favere:
Vive diu, flore, cresce, vigesce, Vale.

Schmidi, Musae decus indelebile fama,
Qui mea parvisti corda thymo stonio,

Te bene commendat multas tua carmina docta,
Quae dictante caris plebipotente Deo.

Tot faustis cumules Te Iova gratia, Schmidi,
Quot pelago pisces secula multa natant

Vive valeq' precor, Neleia secula sospes,
Morbi absint, flore, cresce, vigesce, Vale.

Vos etiam reliqui vita morumq' Magistri
Subdere quis docilis colla iuventa solet.

Vivite felices, felices vivite, donec
Undis iungatur Sequana, Rhene, tuis.

Vos Deus incolumes seruet, pia capta secundet,
Et vobis animos addat operumq; ferat,
Filiolos teneros plantas genitralis olive,
Iova potens seruet, quo sine nulla salus:
Ipse adfit clemens presenti nuntine, nec non
Vos, vos omnimoda prosperitate beet!
Et vos qui egregias studiose discutis arbes,
Nec non pernoctes invigilatis eis,
Vivite felices! Laurum ut non fulmina tangunt,
Sic nec vos tangant fata sinistra, precor.
Cantatum satis est, jubet heic requiescere Phœbus,
Si prius effundam hæc vota, precumq; piarum:
Tu qui orba, salus, nobis petra, lumen, asylum
Arx, gladius, firmum præsidiumq; Deus
Flamine divino reges porro corda Senatus,
Urbem consilii quo bonitate regat.
Sera Ductores pubis, mortuumq; magistros
Da jungant dextras iustitiaatq; fides:
Nosq; Tibi addictam serua, Deus optime, gentem,
Neve finas in nos stringere tela getas:
Quin potius validas illorum disjice turmas
Fruide acies, vires contere, frange manus.
Hoc est, quod rogo, conduplicat ipse Iehova
Votum, dum cogo dicere Triste Vale.
Vos Promotores, Præceptoresq; valete,
Grege studiose vale, Gortliciumq; VALE!

Sigismundus Ledebus
Sorã - Lusabus.

J. N. J.

Gratiarum actio
publica.

780

Siccine et ipse ego deprecor dicere grates
Grata mente animi, et foetis dimittere coetum
Verbis? Siccine ego nunquam madefactus ab imbre
Mellis, Phoebe, tui, melici neque carminis orsus
Edoctus, coram hac Patrum Trocerumque coronam?
Argutos inter strepitabo rusticus anser
Cui nos? Sic certe, mandat Iudi Moderator.
Eset opus parere: nisi mea me revocaret
Pieris, extremumque Vale proferre iuberet
Huic potius Ludo. Nam jam satis est memoratum
Laudis, sunt grates Patribus digna quoque dicta,
Rufus quod noseros quasdam explorare per horas
Ipsis et mores placuit, pariterque benignam
Fronte, quid et valeant humeri, quid Ferre recusent,
Cernere non dedignati cum laude fuere.
Ergo igitur quum discessus mihi tristior instet,
omnia contracturus, triste Valet Lyceo
Nyfiaco tristis fundam, Gratesque reponam
Huic primo, qui sceptrum tenet radiantis Olympi.
O Pater, o Fili, amborumque reciproca Flamma,
qui tumidi quondam pelagi terraque pacem
Cunctipotentem manu sinuasti foriter arcum,
Qui circumfusi tentoria lucida Coeli,
Et liquidas aethra suspendis fornice lymphas;
Quar tibi devoto deprecamur pectore grates?
Ut tua vel paucis pateant depicta fiduris
Munera, praevalenti cumulo mihi praestita large,
Non me telluri, ceu brutum ignobile, prondum
Aspicias; recto sed sidera cernere vultu,
Et sublime mihi tradis, mundi theatrum
Et convexa Poli erecta ceruice tueri;
Sancta Divino me donas lumine mentis,
Quotidieque novum mactas me munere aucta;
Tu mihi Fautores, quorum contermina coelo
Fama cluit, promptus largiris, et indice certo
Ulterius monstras illorum puncta mereri,
Nec non immunes morbi mihi corporis artus
Providus indulges, mentisque tueris acumen.
Ah fateor, tantis mihi nulla solutio restat
Pro meritis! tamen, ut vel mica minutula grata
Mentis ad aspicias ponatur luminis auras,
En! anima tibi tota mea vis, sensus et omnis,

Et vigor in fibris et viribus omnibus omnis
 In grades diffusa tibi non carminis unam
 Spontent materiam; sed plenam prociq; messem!
 Nunc ad honorati venis praclara senatus
 Lumina, Lusatica nitidissima sidera terre,
 Praestantes Dominos Sophia ac virtute celebres.
 Ultrò equidem fateor, dignas persolvere grades
 Non opis esse meae, neve unquam in viribus ullis:
 Vobis **HOVA**, pios respectans, premia iusta
 Conferat, ac, veluti probus arbiter, omnia forte
 Asthaec compenset meliori, coelitate decepta,
 Quin vestros pro venienti provoget annos!
 Vos messes Arabum, Phariaq; exempta volucri
 Cimama et Assyrio manantes gramine succi
 Perpetuò comitent, vestram transcurrat in eadem
 A curis rectè quae curia dicit, Hermi
 Auriferi unda et gemmatis Pactolus arenis!
 Hinc Te contueor, Rector reverenter habendo,
 Non, mihi si centum lingua sint, oraq; centum,
 Ferrea vop; omnes metro comprehendere cotes,
 Non benefactorum percurrere nomina possem;
 Ecce! mei mens est animi tibi dicere orates;
 Sed mens est: nec lingua potest prestare, quod opto,
 Ingere solvo, quod possum solvere lingua:
 Numina, si quae pios respectant Numina, si quid
 usquam iustitiae est, et mens sibi conscia rectil,
 Praemia digna ferant, nec non dent commoda fata,
 Vive diu, dum tota domus fiet laeta vigensq;
 Morborum cedat vis ad sanamantem et sudor,
 Nec desit, quodcumq; petis, quodcumq; cupiscis!
 His subscribe meis **DEUS** optime Maxime votis!
 Ne vos jam reliquos vitae morumq; Magistror
 Dicam, non mea Musa vetat, sed labile tempus.
 Interea vobis haec hostimenta reponam,
 Ut sibi perpetuà servet Charis ista tabellâ?
FAMA, DECUS, SANNA SALUS, FORTUNA, FELIX,
DULCE PEDISEQUIUM VOS CONCOMITENTUR AN ONNES
NATUS, AN, EVUM VESTRAE MORTALE VITAE,
PROSPERITAS etiam VOBIS SINT DONA CONONET!
 Ultima ades juvenum studiosa caterva; sed ipso
 Ultima non animi affectu; cata pignora Phoebi.
 Corpore vos linquo, fidò sed pectore servo,
 Virtutis flores extendite fortiter, omnes
 Incentes fortis casus fremitusq; minacis;
 Dum verè luxuriat vita, dum viva cerebri
 Spirat adhuc florem vis nobilitate calore
 Graviter attentate, dum meminisse iurabit!
 Vos **DEUS** omnipotens bonitatis prosperet aultu,
 Quae via sit vita, quae cynthia laborum,
 Commodus et studiis Zephyrus faultrixibus auris,
 Ulterius doceat: sanam cum corpore mentem
 Praestet, Fortunae subigatq; tonitrua plagis.
 Inmemor haud adero vestrum dum volvit aequor,
 Aera dum volucri pernis celeriq; volatit,
 Aequora dum piscis pinnis celeriq; natatu
 Permeat, et mortalis homo vastum incolit orbem.
 Nil loquor ulterius. Bene cuncti et cuncta **F. A. V. E. T. E!**
 Nil loquor ulterius. Bene cuncti et cuncta **V. A. L. E. T. E!**

Andreas Simonis. Poson. Hung.

Carmen Valedictorium.

1- | 2- | 3- | 4- | 5- | 6- |

אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּעֵינֵינוּ טוֹב לְמִיטִיבוֹ
 הַרְבֵּשׁ וְצַדִּיק מְדַק זָנוֹב בְּמוֹשְׁבוֹ;
 יִפְרַח בְּצַעַן נְשִׁישָׁתָהּ אֶל-שִׁפְתֵי מַיִם
 כָּל-מַצְשֵׁינוּ יִצְלִיחַ אֵל בְּשָׁמַיִם;
 הוֹי לְפָגוּזָה לֹא גוֹתֵן טוֹב לְמִיטִיבוֹ
 הָאֵל יִשְׁלַח הַרְצָה לְמוֹשְׁבוֹ;
 יִדִּיף בְּצִשָׁן כֹּלֵנוּ אֲשֶׁר בְּמַס
 יִאֲבֹד כְּהַמוֹן הַרוּחַ אֲשֶׁר חַמַּס;
 אֶל-בֵּן זָגֵר שִׁי אֶת-הַהֶלֶלֶתְכֶם
 אֲדִישִׁי אֲדוֹלִים אֲרִים אֶת-שְׁמוֹתֵיכֶם;
 הַטּוֹב אֲסַפֵּר מִמָּצָא לִי בְּלִי מִדָּר
 הַטּוֹ אֲדוֹתִים אֲצִיִּים לְקוֹל הַזֹּהֵר;
 מִסִּי רְזִירָה חֲסֵדֵיכֶם כְּבִפְתָר
 אֲזִי מִן שְׁמֵיכֶם בְּשָׁלוֹם אֲנִי אֲפַטֵּר;
 כְּבוֹד לָךְ אֵל שָׁמַיִם וְהָאָרֶץ
 מוֹשֵׁל בַּהַיִּים בֵּין הַגִּים וּבֵין שָׂרָן;
 מַיִם וְשָׁמַיִם הִנֵּנוּ גְּמוּלֵיךָ
 הַיּוֹם לַיּוֹם חֲזִירָה בְּצִתֵי הַהֶלֶלֶךָ;

~~מִן הַשָּׁמַיִם~~

מִי יִתְּנֶה לִי דְבַר קֶלֶל-פֶּלֶאֱלִיָּה
מִי יִתְּנֶה לִי סִפּוּר קֶלֶל-סִסְרִיָּה;
אֲתֶה יְהוָה הַחַבּוּן וְרַב טוֹבִים
קֶלֶל-חַי בְּטוֹבִים מִשְׁפִּיעַ מֵאֵד רַבִּים;
יְהוָה מִי אֲנִי הַאֲפֵר מִי אֲנִי עֶבֶר
כִּי לִי חִסְדִּיךָ שְׂפָתַי בְּלִי מִסְפָּר;
אֲתֶה בְּדִטָּן אֲנִי הוּא בְּרִאֲתוֹ
מֵעַל שָׂרִי אִם אֲתֶה הַאֲכִלְתֶּנּוּ;
לֹא אֶת-בְּהֵמָה וְאֶת-אָדָם עֲשִׂיתֶנּוּ
לֹא בְּהֵמָה הַחַמָּה הַפֶּלִיתֶנּוּ;
הַיָּר כְּאִישׁוֹן בֵּית-עֵין שְׁמֵרְתֶנּוּ
תַּחַת קַדְפֵיךָ גַם הַסְפֵּרְתֶנּוּ;
אֲנִי אֱלֹהִים מָה אֲתֵן לָךְ מִזְחָר-
מִזְחָת תְּהִלָּה בִּי יַעֲלֶה בְּהַשְׁמָחָה;
עָרַב וְעַת בְּצִהְרִים וְעַת בְּקָר
לְשׁוֹן הַסִּפּוּר תְּהִלָּה בְּלִי שְׂקָר;
וְגַם וְלִילָה רַחֲמֶיךָ אֲנִי אֲתַעֲרֶה
תְּמִיד לְעוֹלָם לִי מִן חֲזֶקֶת הַגֵּר;

צַדִּיקָה אֱלֹהִים אֲצִינָה אֶת-אֲמֵרוֹתַי
רְשֵׁי צִירֵי שְׁמַעוּ-נָא בְּרִכּוֹתַי;
הַאֲמִנִים אֲתַחֲזֶה וְאֲבוֹת רְשָׁיִם
הַבּוֹצְרִים אֲתֵם לִי לְחֹדֶל אִישִׁיִּם;
אֲתֵם לֵאמֹר הַקָּדוֹת בְּמִישְׁרֵיִם
הַגִּבּוֹת וְעַל צִיר הַשְּׁמֹרֶתם בְּשִׁמְרֵיִם;
לֵאמֹר בְּרוּכִים הָיִיתֶם עַד-לְעוֹלָמֵיִם
הַשּׁוֹב רְאוּ אֲנִשֵׁי הַיָּם בְּכֹל-יָמֵיִם;
הֲרֵאֵשׁ יִשְׁכַּחְתֶּם מִיָּה לֵךְ אֲגִמְזוֹר
תַּחַת תַּבְּדִיִם אֲרִים שְׁמֵךְ גְּזוֹר;
לֹא לִי כְסָפִים הֵיוּ לֹא זָהָב אֲפִיר
קֹזֶרֶת אֲנִי לֹא מִטְּמוֹן לֹא גְבִיר כְּבִיר;
הֵיבֶה שְׁבוֹת שֵׁשׁ יִשְׁבְּתֵי לְרַגְלֵיךָ
כִּיִּם אֲכַבֵּס מִחֻמְתֶּיךָ מִחֻלֵּיךָ;
אֲבִיָּה לְקַח תַּחַת חֶסֶד לִבִּי צֶרֶר
לִבִּי לֵךְ תְּמִיד הוֹבֵק בְּלֹא וָקֶר;
הַשְּׁגֵרָה כְּאֵרֶז בְּלִבְנוֹן כְּהַתְּקָר
תִּבְרַח אֱלֹהִים מִרַע בֵּיתֶךָ וְשִׁמְרֵיִם;

יֵשֵׁב בְּסִתְרֵי הַצִּלְיוֹן בְּכֹל-יָמָיו
הָאֵל לֵךְ יִתֵּן גְּמִלוֹת וְגִדְפוֹתָם;
רַבִּי יִשְׁיֵבָה הַיְיֹתִי לְרַגְלֵיכֶם
הַמִּתֵּן אֲבִיךָ הַשְׁתַּחֲוֶה לְדַבְרֵיכֶם
מִזֶּה גְּמִלְצָה לִּי רַב חֲסִמָּה בְּשִׁפְתֵיכֶם
מִצִּיף מַחְסוּקוֹת לוֹעֵי אִמְרוֹתֵיכֶם;
הַיּוֹם אֲנִי אֶלֶף שְׂדֵי בְּדַרְבֵיכֶם
אֲהַמְּכֶם יִשְׁמֹר הַשָּׁלוֹם בְּבֵיתֵיכֶם;
אֵל הַצִּלָּה אֵל רַבִּי בְּחַצֵּי יָמָיו
קָמִים אֲלֵיהֶם יִבְשׂוּ לְעוֹלָמָיו;
לָקֶם לְהַלְמִידִים טוֹבוֹת וּמִחְשָׁעוֹר
חֲסִמָּה וּבִמְהֵרָה לָקֶם בְּלֵב רַעְיוֹר;
הִתְהַיֵּן כִּצֵּץ שְׂהַזֵּר צֶלֶף-לִי-לְגִי מִיָּם
אֶה-מִּצְשֵׁיכֶם יִבְרַךְ אֵל לְשָׁמָיו;
עָקֵב בְּחַדִּים הַמֵּל לְאֵלֵהֶינּוּ
לְאֵב לְרוּחַ הַקָּדוֹשׁ לְחַיֵּינוּ;

Christiang Hau, Do, So

non sunt absconsa testa
anta p̄ iniquitatem eoz et
om̄s iniquitates eoz in cōsp̄et
tu dei. Elemosina iuri quasi
signaculum cū ip̄o et gratiā
hominis quasi pupillam cōser
uabit et postea resurget et
retribuet illis retributionem
unicuiq; in caput illoz et cō
uertet in interiores ptes terre.
Penitentibus autē dedit uitam
iusticie et cōfirmavit deficien
tes sustinere et destinavit illis
sortem ueritatis. **C**onuertere
ad deum et relinque peccata
tua. Precare ante faciem eius
et minue offendicula. Reuer
tere ad dn̄m et auertere ab in
iusticia tua et nimis odito ex
ecrationem et cognosce iusti
cias et iudicia dei et sta in sor
te p̄positionis et orationis al
tissimi. In partes uade seculi
sc̄i cū uiuis et dantibus cōfel
lionem deo. No demoreris in er
rore impioz. Ante mortem cō
fiteere. A mortuo quasi nichil pe
rit. Confiteberis uiuens. Si

Miserat
magnus
illius

et in manu

Qui inuenit eum inueniet
illum. Qui timet deum eque
habebit amicitiam bonam: quoniam se-
cundum illum erit amicus illius.

Fili a iuuentute tua excipe doc-
trinam: et usque ad canos inue-
nies sapientiam. Quasi is qui a-
rat et seminat accede ad illam:
et sustine bonos fructus illius.

In opere enim ipsius exiguum labo-
rabis: et cito edes de generatio-
nibus illius. Quam aspera est
nimium sapientia indoctis homi-
nibus: et non permanebit in illa

Tectoris. Quasi lapidis uirtus
probatio erit in illis: et non demo-
strabuntur pietate illam. Sapientia
enim doctrine secundum nomen est eius:
et non nihil est manifesta. Qui-

buis autem agnita est: permanet
usque ad conspectum dei. **A**udi fi-
li et accipe consilium intellectus:
et ne abicias consilium meum.

Inice pedem tuum in compedes illius:
et in torques illius tuum collum.

Subice humerum tuum et porta
illam: et ne accipieris a iuueni-
lis eius. In omni animo tuo ac-
cede ad illam: et in omni uirtute
tua serua uias eius. Inuestiga
illam et manifestabitur tibi: et
dominans super te non derelinquet
te. Quia enim in uia eius est
uirtus eius.

Inuestiga illam et manifestabitur tibi: et
dominans super te non derelinquet
te. Quia enim in uia eius est
uirtus eius.

non sunt absconsa testa
anta p̄ iniquitatem eoy: et
om̄s iniquitates eoy in cōsp̄ct
tu dei. Elemosina uirt quasi
signaculum cū ip̄o: et gratiā
hominis quasi pupillam cōser
uabit: et postea resurget: et
retribuet illis retributionem
unicuiq; in caput illoy: et cō
uertet in interiores ptes terre.
Penitentibus aut̄ cedit uiam
iustitie: et cōfirmavit deficien
tes sustinere: et destinavit illis
sortem ueritatis. **E** Conuertere
ad deum: et relinque peccata
tua. Precare ante faciem eius:
et minue offendicula. Reuer
tere ad dn̄m. et auertere ab in
iusticia tua. et nimis odito ex
ecrationem: et cognosce iusti
cias et iudicia dei: et sta in sor
te p̄positionis et orationis al
tissimi. In partes uade seculi
sc̄i: cū uiuis et dantibus cōfes
sionem deo. No demoreris in er
rore improy. Ante mortem cō
fiteere. A mortuo quasi nichil pe
rit. Confiteberis uiuens. **E**

Miserat.
magna
illius

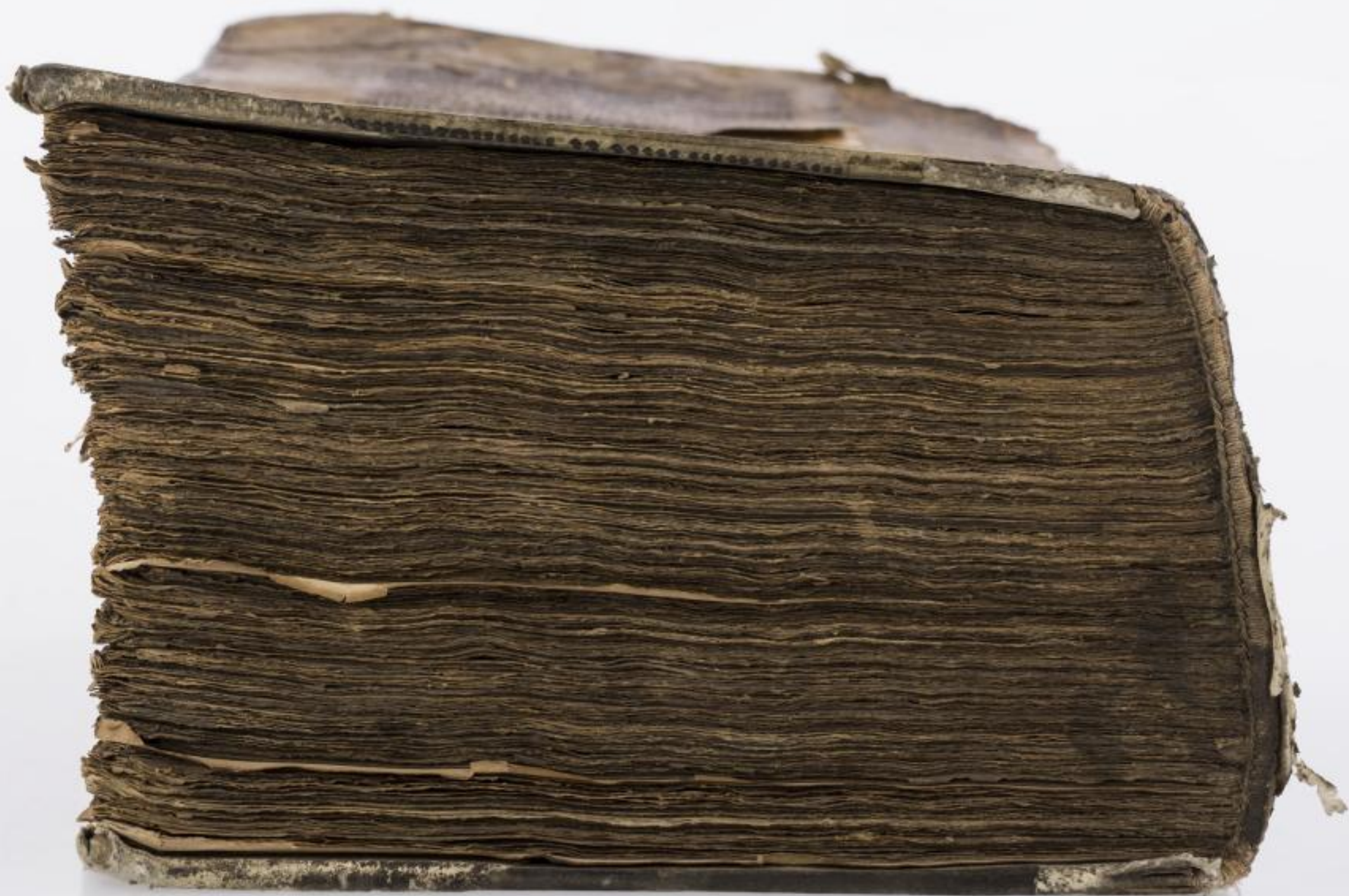

qui merentur omni inueniet
illum. Cui tamen deum equie
habetur amicitia bonam: qm se
cundum illum erit amicus illius.
H fili a iuuentute tua exerce doc
trinam: et usq; ad canos iue
nes sapientia. Quasi is qui a
rat et seminat accede ad illam:
et sustine bonos fructus illius.
In ore tui ipsius eriguum labo
rabis: et cito eces de generatio
nibus illius. Quam aspera est
inimici sapientia indoctis homi
nibus: et no pmanebit in illa
doctis. Quali lapidis uirtus
probatio erit in illis: et no demo
strabitur potere illam. Sapia
enim doctrine scdm nome est eius:
et no nullus est manifesta. Cui
usq; ad aspectum dei. Audi fi
li et exerce consilium meum.
AP et ne abitas consilium meum:
In te pedem tuum in coxetes illius:
et in troques illius tui collum.
Subice humerum tuum et porta
illam: et ne accideris a iuueni
nis eius. In omni animo tuo ac
cede ad illam: et in omni uirtute
tua secta uias eius. Inuestiga
illam et manifestabit in te
dominans: et in omni uirtute
tua secta uias eius.

non sunt absconsa testa
 nta p iniquitatem eoz: et
 om̄s iniquitates eoz in cōsp̄ct
 tu dei. Elemosina iuri quali
 signaculum cū ip̄o: et gratiā
 hominis quasi pupillam cōser
 uabit: et postea resurget: et
 retribuēt illis retributionem
 unicuiq; in caput illoz: et cō
 uertet in interiores p̄tes terrē.
 Penitentibus autē cedit uiam
 iustitię: et cōfirmat deficien
 tes sustinere: et destinant illis
 sortem ueritatis. **E** Conuertere
 ad deum: et relinque peccata
 tua. Precare ante faciem eius:
 et minue offenditula. Reuer
 tere ad dñm. et auertere ab in
 iustitiā tua. et nimis obito ex
 terrationem: et cognosce iusti
 tias et uiditā dei: et sta in sor
 te p̄positionis et orationis al
 tissimi. In partes uate seculi
 sc̄i: cū unius et dantibus cōfel
 sionem deo. Nō demoreris in er
 rore impioz. Aute uertem cō
 fiteri. Amotio quasi nichil p̄
 teri. Confiteberis iuuentis: et
 miserat
 magna
 illius
 etc.

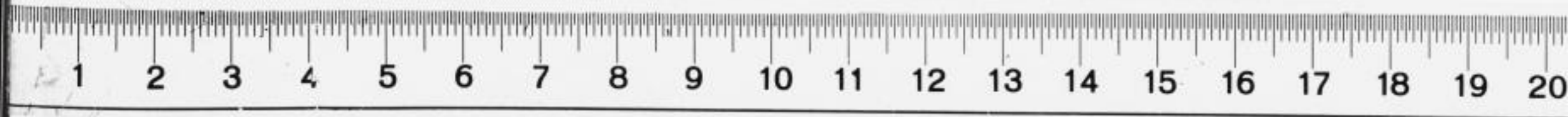
160

192

192

ACTUS
JURISDICTIONALIS

ACTUS
JURISDICTIONALIS
de
REGICIDIO
ANGLICO,

Angli nostro hoc seculo in Rege suo,
CAROLO STUARTO,
in forma ferali secum percusso,
emiserunt,

Eruditione Praecepti
Jo. ...
S...

